

بررسی وضعیت تأمین، نگهداری و توزیع مواد غذایی در زلزله بم

حمیدرضا توکلی^۱ PhD، داود فرج زاده^۲ PhD، نعمت الله جنیدی^۳ M.D

آدرس مکاتبه: گروه تغذیه دانشکده بهداشت و

مرکز تحقیقات بهداشت پژوهشکده طب رزمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

تاریخ پذیرش: ۸۷/۳/۱۹

تاریخ دریافت: ۸۷/۱/۲۰

خلاصه

مقدمه: کشور ایران یکی از ۱۰ منطقه زلزله خیز جهان است و از نظر وقوع بلایای طبیعی مقام ششم جهان را دارا می باشد. بررسی مشکلات مختلفی که پس از بروز زلزله برای مردم آسیب دیده بوجود می آید از اهمیت زیادی برخوردار است. یکی از مهمترین مشکلات پس از بروز زلزله چگونگی تأمین و توزیع مواد غذایی در بین مردم آسیب دیده است زیرا به دلیل تخریب شهرها و از بین رفتن مراکز تولید، ذخیره و عرضه مواد غذایی، تأمین و توزیع مواد غذایی با هرج و مرج و بی نظمی شدید همراه می گردد که می تواند مشکلات تغذیه ای زیادی از جمله سوء تغذیه را به دنبال داشته باشد.

هدف از این مطالعه بررسی وضعیت تأمین، نگهداری و توزیع مواد غذایی در شهرستان زلزله زده بم بوده است.

مواد و روش ها: این مطالعه مقطعی (Cross-Sectional) با استفاده از پرسشنامه استاندارد محقق ساخته و روایی شده با بهره گیری از نظرات ۵ نفر از متخصصین مربوطه انجام پذیرفت. افراد مورد مطالعه بصورت تصادفی انتخاب گردیدند و جهت آگاهی از وضعیت تأمین، نگهداری و توزیع مواد غذایی در منطقه بم تعداد ۲۷۱ پرسشنامه همراه با مصاحبه با مردم و مسئولین مربوطه تکمیل گردید و داده های جمع آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: مهمترین مشکلات در زلزله بم به ترتیب توزیع نامناسب مواد غذایی (۹۸/۹٪)، عدم وجود تنوع غذایی (۸۰/۳٪)، و پایین بودن کیفیت مواد غذایی (۷۷/۸٪) تعیین گردیدند و مهمترین علل بروز مشکلات نیز به ترتیب عدم وجود نظارت و مدیریت صحیح (۹۱٪)، عدم تأمین به موقع مواد غذایی (۸۵/۷٪) عدم استفاده از کارشناسان تغذیه و بهداشت (۷۹/۷٪) و عدم وجود امکانات نگهداری (۵۶٪) شناخته شدند.

نتیجه گیری: با توجه به وقوع مکرر زلزله در ایران، داشتن یک برنامه مشخص برای تأمین، نگهداری و توزیع مواد غذایی قبل از وقوع حادثه کاملاً ضروری است و به هر میزان که این برنامه ریزی دقیق تر و روشن تر باشد، پس از وقوع حادثه با مشکلات کمتری مواجه خواهیم شد. نتایج این بررسی نشان داد که مسئولین مربوطه هیچگونه برنامه ای برای تغذیه مردم نداشته اند و گزارشات کمیته برنامه ریزی غذایی جهانی (WFD) سازمان ملل متحد و سازمان بهداشت جهانی (WHO) نیز این موضوع را تأیید نموده است. پیشنهادات مطرح شده در این مطالعه می تواند در برنامه ریزی های تغذیه ای مفید واقع شود.

واژه های کلیدی: زلزله، بم، تأمین، نگهداری، توزیع، مواد غذایی

۱- دانشیار گروه تغذیه، دانشکده بهداشت و مرکز تحقیقات بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

۲- مربی مرکز تحقیقات بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

۳- استادیار عفونی مرکز تحقیقات بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله